

ห่วงใยใส่ใจตรวจสอบสุขภาพเคลื่อนที่

องค์การบริหารส่วนตำบลปลวกแดง จังหวัดระยอง

พื้นที่ตำบลปลวกแดง เป็นพื้นที่เนินเขาสูงๆ สลับกับที่ราบ มีความอุดมสมบูรณ์สูง ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่ ทำสวน พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ สับปะรด มันสำปะหลัง อ้อย ยางพารา เป็นต้น เกษตรกรส่วนมากต้องเกี่ยวข้องกับปุ๋ยเคมี ยาฆ่าแมลง และสารเคมีต่างๆ อยู่ตลอดเวลา ไม่ค่อยสนใจถึงผลเสียหรืออันตรายที่จะเกิดกับสุขภาพตนเอง อีกทั้งเมื่อมีโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ทำให้พื้นที่การเกษตรส่วนหนึ่งกลายเป็นพื้นที่นิคมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งมีส่วนสำคัญในการก่อปัญหามลพิษทางอากาศ ผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อมทั้งที่เกิดจากภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม เป็นภัยปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนให้เสื่อมโทรมลงเรื่อยๆ อันเป็นภัยที่มองด้วยตาเปล่าไม่เห็น หากไม่มีการเฝ้าระวังและค้นหาสุขภาพความปลอดภัยด้านสุขภาพที่เป็นอยู่ ณ ปัจจุบัน อาจส่งผลเสียในระยะยาวจนยากจะแก้ไขได้ทันเวลาที่

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: ปลวกแดง

จังหวัด: ระยอง

ประชากร: 5,632 คน

พื้นที่: 71.22 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

องค์การบริหารส่วนตำบลปลวกแดงได้จัดตั้งโครงการทางด้านสาธารณสุข ในรูปแบบสวัสดิการให้แก่ชาวบ้าน ภายใต้ชื่อ “ห่วงใยใส่ใจสุขภาพเคลื่อนที่” โดยใช้วิธีการจัดหน่วยแพทย์และพยาบาลจากโรงพยาบาลเอกชนที่มีชื่อเสียงในจังหวัดระยอง มาตรวจประชาชนที่เข้าร่วมโครงการในทุกๆ หมู่บ้าน ปีละ 2 ครั้ง

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. อบต. จัดจ้างโรงพยาบาลเอกชนมาดำเนินการตรวจสุขภาพให้ประชาชนในเขต อบต. ปีละ 2 ครั้ง โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เป็นการออกตรวจเวียนไปครั้งละหมู่บ้าน จนครบทั้ง 6 หมู่บ้าน โดยเลือกช่วงเวลาที่เหมาะสมส่วนใหญ่ในหมู่บ้านสะดวกตรงกันที่สุด ซึ่งทำการตรวจสุขภาพทั่วไป รวมทั้งมีการตรวจและรักษาโรคทางทันตกรรม
2. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในชุมชนทราบเกี่ยวกับ
 - รายละเอียดของโครงการ เพื่อให้ประชาชนมาลงชื่อเข้าร่วมโครงการ โดยวิธีส่งหมายกำหนดการให้แต่ละหมู่บ้านดำเนินการต่อไป
 - การแจ้งวัน เวลา สถานที่ทำการตรวจสุขภาพในแต่ละครั้ง โดยผ่านหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน และทำหนังสือแจ้งผ่านสมาชิกผู้นำชุมชนในหมู่บ้าน
3. อบต. และประชาชนร่วมกันเฝ้าระวังและป้องกันผลกระทบของสารเคมี จากภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่อาจจะมีต่อบุคคลในชุมชน เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีสุขภาพอนามัยที่ดีขึ้น และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน	1. อบต. ปลูกแดงจัดสรรงบประมาณ ปีละ 480,000 บาท (ดำเนินการตรวจปีละ 2 ครั้ง) -ค่าจ้างเหมาบริการ 225,000 บาท/ครั้ง -ค่าใช้จ่าย ค่าวัสดุ 10,000 บาท/ครั้ง -ค่าใช้จ่ายอื่นๆ 5,000 บาท/ครั้ง
อุปกรณ์/เครื่องมือ	โรงพยาบาลเอกชน สนับสนุนในการจัดเตรียมอุปกรณ์/ เครื่องมือ ดังนี้ 1. อุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ทางทันตกรรม 1 ชุด 2. อุปกรณ์เครื่องมือแพทย์ทั่วไป 1 ชุด 3. ยารักษาโรคเบื้องต้น
บุคลากร	1. แพทย์ ตรวจรักษาพยาบาล, วินิจฉัยโรค จำนวน 2 คน ต่อการให้บริการ 1 ครั้ง 2. พยาบาล ช่วยเหลือแพทย์ในการตรวจวินิจฉัยโรค จำนวน 6 คน ต่อการให้บริการ 1 ครั้ง

ขั้นตอนในการดำเนินการ

กิจกรรม	เดือน/ พ.ศ. 2545					ผู้รับผิดชอบ
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	
1. ฝ่ายบริหารนำโครงการเสนอ สภา อบต. เพื่อผ่านการ เห็นชอบจากสภา อบต.						ผู้บริหาร อบต./ สภา อบต.
2. ประชาสัมพันธ์โครงการให้ ประชาชนทราบ โดยผ่านหอ กระจายข่าวประจำหมู่บ้าน และทำหนังสือแจ้งผ่าน สมาชิกผู้นำชุมชนในหมู่บ้าน						สมาชิกสภาอบต./ อาสาสมัคร
3. รวบรวมรายชื่อและข้อมูลของ ประชากรในเขตหมู่บ้านทั้ง 6 หมู่ ที่จะเข้าร่วมโครงการ แล้ว ส่งให้อบต.						สมาชิกสภาอบต. ของ แต่ละหมู่บ้านๆ ละ 2 คน
4. อบต. นำข้อมูลที่ได้รับไป วางแผนงาน กำหนดรูปแบบ ดำเนินการ ให้บริการปีละ 2 ครั้ง โดยใช้จำนวนแพทย์ 2 คน และพยาบาล 6 คน/ครั้ง						สำนักปลัดอบต.
5. ประสานงานกับโรงพยาบาล สมิติเวชระยอง ประมาณการ ค่าใช้จ่ายต่อการตรวจสุขภาพ 1 ครั้ง และกำหนดเจ้าหน้าที่ ฝ่ายต่างๆ ที่จะดำเนินกิจกรรม						สำนักปลัดอบต./ โรงพยาบาลสมิติเวช ระยอง

กิจกรรม	เดือน/ พ.ศ. 2545					ผู้รับผิดชอบ
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	
6. กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากช่วงเวลาที่ชาวบ้านส่วนใหญ่เสร็จสิ้นภารกิจหลัก แล้วนัดวันเวลาที่แน่นอนล่วงหน้าให้ชาวบ้านทราบก่อน						สำนักปลัดอบต./สมาชิกสภาอบต.
7. ประชาสัมพันธ์อย่างเป็นทางการ โดย การ ส่งหมายกำหนดการให้แต่ละหมู่บ้านดำเนินการแจ้งถึงวันเวลา สถานที่ดำเนินการ ซึ่งคำนึงถึงความเหมาะสม ความสะดวกของชาวบ้านในแต่ละครั้งเป็นหลัก เช่น ศาลาหมู่บ้าน อบต. เป็นต้น						สำนักปลัดอบต./สมาชิกสภาอบต./ผู้ใหญ่บ้าน
8. ดำเนินการให้บริการ โดยเลือกหมู่บ้านที่มีความพร้อมก่อน เช่น หมู่บ้านที่สามารถตกลงช่วงเวลาเหมาะสมในการเข้ารับบริการได้ก่อน ซึ่งใช้เวลาตรวจ 1-2 วัน ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้เข้ามาใช้บริการ เรียงออกตรวจไปจนครบ 6 หมู่บ้านรวมใช้เวลาประมาณ 10-12 วัน หากพบผู้ป่วยที่ควรเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลต่อไป ทางเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลจะติดต่ออำนวยความสะดวกให้						สำนักปลัดอบต./สมาชิกสภาอบต./แพทย์และพยาบาล
9. ติดตามและประเมินผล โดยโรงพยาบาลรายงานผลการให้บริการไปยังสำนักปลัดฯ พร้อมกับให้อบต.ทำหน้าที่สอบถามความเห็นของชาวบ้านที่มีต่อการเข้ารับบริการ เพื่อปรับปรุงระบบการดำเนินการต่อไป						สำนักปลัดอบต./โรงพยาบาล/สมาชิกสภาอบต.

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

หน่วยการ/ องค์กร

บทบาทความร่วมมือ

ชุมชน / ประชาชน

ประชาชนในชุมชน ให้ความร่วมมือเข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก

โรงพยาบาลสมิติเวช จัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ซึ่งประกอบด้วยแพทย์ 2 คน และพยาบาล 6 คน
ระยอง ในการออกตรวจสุขภาพของประชาชนแต่ละครั้ง โดยออกตรวจปีละ 2 ครั้ง

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ประชาชนไม่เคยได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีตามเกณฑ์มาตรฐานปีละ 2 ครั้ง เนื่องจากไม่มีเวลาและเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการตรวจรักษา
2. ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากการประกอบอาชีพ และมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัว
3. ไม่มีฐานข้อมูลเกี่ยวกับการเฝ้าระวังสุขภาพของประชาชนในพื้นที่
4. ประชาชนไม่สนใจเฝ้าระวังปัญหาสิ่งแวดล้อม ต่างคนต่างอยู่

หลังการดำเนินการ

1. ประชาชนได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี ปีละ 2 ครั้ง และสนใจดูแลสุขภาพของตนเองมากขึ้น โดยร่วมเข้ารับบริการในโครงการถึงร้อยละ 70
2. ประชาชนดูแลรักษาเอาใจใส่ด้านสุขภาพตนเองมากขึ้น ปัญหาด้านสุขภาพอันเกิดจากสารเคมีที่ใช้ในภาคเกษตรกรรมลดลงถึง 80%
3. ประชาชนร่วมมือกันเฝ้าระวัง สอดส่องป้องกันผลกระทบของสารเคมีจากภาคอุตสาหกรรมที่มีต่อสิ่งแวดล้อม โดยช่วยกันแจ้งเหตุให้ อบต.ทราบเมื่อพบสิ่งผิดปกติ

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
การดำเนินในตอนต้นขาดการวางแผน โดยเฉพาะการกำหนดวันที่ให้บริการ เพราะชาวบ้านที่มารับบริการส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรมีวันหยุดไม่ตรงกันเหมือนราชการ	- มีการประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านรับทราบอย่างทั่วถึงในรายละเอียดกิจกรรม โดยขอความร่วมมือจาก สมาชิกสภา อบต. ผู้ใหญ่บ้าน และพระภิกษุ - กำหนด วันให้บริการให้ตรงกับวันหยุดของชาวบ้านส่วนใหญ่มากที่สุด

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. การสร้างความร่วมมือในทุกระดับชั้น ที่สำคัญคือ การประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้คนในชุมชนมาเข้ารับบริการตรวจสุขภาพโดยถ้วนหน้า
2. การประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านมั่นใจว่าโครงการนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

อบต.ให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นหลักสำคัญ โดยมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับโครงการนี้ปีละ 480,000 บาท และเป็นผู้ดำเนินการในฐานะหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่จะต้องดูแลประชาชนในพื้นที่ และในการดำเนินการวางแผนเพื่อความต่อเนื่องของกิจกรรม

และยังได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากพนักงาน อบต. สมาชิกสภาอบต. ประชาชน และโรงพยาบาลเอกชน

บทเรียนที่ได้รับ

1. สิ่งสำคัญในการทำงานกับชุมชนหรือชาวบ้าน คือความร่วมมือร่วมใจของทุกคนที่ต้องการสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน เพราะแม้ว่าอบต.จะดำเนินโครงการ โดยมีการวางแผนหรือการเตรียมงานที่ดีอย่างไร แต่ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือจากสมาชิกสภาอบต. กลุ่มคนต่างๆ หรือประชาชนในชุมชน โครงการนี้ก็จะสำเร็จไม่ได้
2. ควรให้ความสำคัญทุกปัญหาในชุมชนอย่างเท่าเทียมและเชื่อมโยงกันในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชน

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

แนวคิดนี้พร้อมที่จะถ่ายทอดไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งมีโครงการจัดสวัสดิการแก่ประชาชนในชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน หากเพียงแต่มีผู้บริหารของอบต. ที่มีภาวะผู้นำและเข้มแข็ง เอาใจจริงเอาใจ และมีการมององค์กรต่างๆ ที่พร้อมจะให้การสนับสนุน และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงคือศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการคืองบประมาณ ว่าสามารถจัดสรรงบประมาณให้กับกิจกรรมนี้ได้อย่างทั่วถึงหรือไม่

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล	: นายวิชัย ฐานบำรุงรักษา
ตำแหน่ง	: นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน	: องค์การบริหารส่วนตำบลปลวกแดง
ที่อยู่	: หมู่ 1 ถนนธรรมาประชาคม ตำบลปลวกแดง อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง
โทรศัพท์	: (038) 659 – 189 , (01) 9262002
ชื่อ-นามสกุล	: นายสมเกียรติ จงจิตรมัน
ตำแหน่ง	: ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน	: องค์การบริหารส่วนตำบลปลวกแดง
ที่อยู่	: หมู่ 1 ถนนธรรมาประชาคม ตำบลปลวกแดง อำเภอลวกแดง จังหวัดระยอง
โทรศัพท์	: (038) 659 – 189 , (01) 9404646

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีนใหม่ : พ.ศ. 2545

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	หมู่ 1 ถนนธรรมมาประชาคม ตำบลปลวกแดง อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง 21140
ขนาดพื้นที่	71.22 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	22,000,000 บาท (ปีงบประมาณ 2545) 3.27% รายจ่ายงบกลาง 3.65% เงินเดือนค่าจ้างประจำ 1.28% ค่าจ้างชั่วคราว 7.26% ค่าตอบแทน 12.70% ค่าใช้สอยและวัสดุ 0.60% สารารณูปโภค 8.36% เงินอุดหนุน 3.98% ครุภัณฑ์ 58.89% ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
งบประมาณรายได้	36,782,906.35บาท (ปีงบประมาณ 2545) 20.90% จัดเก็บเอง 73.07% รัฐจัดเก็บให้ 0.10% ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต 5.52% เงินอุดหนุน 0.40% รายได้เบ็ดเตล็ด
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	13 คน 6 คน พนักงานท้องถิ่น 4 คน ลูกจ้างประจำ 3 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	5,632 คน
จำนวนครัวเรือน	1,532 ครัวเรือน
ประชากรแฝง	1,000 คน
รายได้เฉลี่ยประชากร	23,000 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	ชุมชนตำบลปลวกแดง ประชากรดั้งเดิมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ ทำสวน ส่วนประชากรรุ่นใหม่และประชากรที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาอาศัยใหม่ประกอบอาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม ดังนั้น สภาพเมืองและวิถีชีวิตของประชาชนจึงมีลักษณะผสมผสานเป็นแบบกึ่งเมืองกึ่งชนบท และกึ่งเกษตรกรรมกึ่งอุตสาหกรรมโดยสภาพพื้นที่ที่มีลักษณะผสมผสาน ซึ่งความอุดมสมบูรณ์และมีการสร้างสารารณูปโภคไว้อย่างครบครันนี้ จึงมีศักยภาพทั้งทางด้านการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมไปพร้อมกันด้วย